

96

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

HOITI-TOITI

de A. BELEAEV

★★

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

Material pentru o biografie adunat de

A. BELEAEV

HOITI-TOITI

SAU

Invenţiile miraculoase ale profesorului Wagner

(Din volumul „Insula corăbiilor pierdute")

★ ★

Colecţia „Povestiri ştiinţifico fantastice"
96

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv., critice cu privire la acest roman și la prezentarea lui grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice" a revistei „Știință și tehnică" Casa Scinteii, Piața I. V. Stalin nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

★

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIATE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE

Coperta desen: D. IONESCU

Rezumatul capitolelor precedente

Strom, directorul circului berlinez Busch, are neplăceri din pricina elefantului Hoiti-Toiti, care altminteri dă dovadă de o inteligenţă uluitoare. Bătut de dresorul Jung, Hoiti-Toiti se revoltă, evadează şi, asaltat de pompieri şi poliţie, se luptă cu aceştia şi pricinuieşte mari pagube in împrejurimi. Tocmai cînd prefectul se decide să ia măsuri drastice, apare profesorul sovietic Wagner, care reuşeşte să imblinzească elefantul.

Cu ajutorul unor anumite semnale, Wagner se poate înţelege cu Hoiti-Toiti. Astfel acesta povesteşte ce s-a întîmplat cu el de cînd s-au despărţit ultima oară, în Congo. In acest timp Denisov, asistentul profesorului, citeşte jurnalul scris de Peskov, fostul asistent. Din jurnal află că Wag (cum îl numea Peskov pe profesor) avea în laboratorul său creierul viu al tînărului savant Ring, care murise in Abisinia. In cursul unor experienţe de creştere a ţesuturilor, creierul lui Ring devine atît de mare încît un craniu omenesc nu-l mai poate cuprinde. Şi întrucît encefalul lui Ring voia să vadă, să audă şi să umble, nu exista altă soluţie decît să fie transplantat în corpul unui elefant. Pentru aceasta, Wag pleacă în Congo. După mai multe aventuri, Wag reuşeşte, cu o licoare specială turnată în apa unui lac, să adoarmă o turmă de elefanţi care veniseră să se adape acolo.

IX RING A DEVENIT ELEFANT

„Sosise timpul să ne dăm jos din copac. Am privit cu oarecare emoție «arena», care amintea acum un cîmp de bătălie. Uriașii elefanți zăceau pe o rînă, amestecați cu mistreții. Va ține oare beția asta destulă vreme? Ce se va întîmpla dacă elefanții se vor trezi înainte ca noi să fi terminat operația de transplantare a creierului? Ca și cînd ar fi căutat să mă sperie și mai tare, animalele mișcau din cînd în cînd trompa, iar unii dintre ei mugeau prin somn.

Pe Wag toate acestea păreau că-l lasă rece. Se dădu repede jos din copac și se apucă de treabă. In timp ce fanii ucideau mistreții adormiți, Wag împreună cu mine începurăm operația. Wag comandase din vreme instrumente chirurgicale în stare să vină de hac osului de elefant. Se apropie de elefantul conducător, scoase din ladă bisturiul sterilizat, făcu cîteva incizii pe capul elefantului, după care dădu pielea la o parte și începu rezecția craniului. Elefantul își agită de cîteva ori trompa, lucru ce avu darul să mă alarmeze, dar Wag mă liniști:

— Nu te speria. Garantez pentru eficacitatea narcoticului meu. Elefantul n-o să se trezească, înainte de trei ore, iar pînă atunci sper să termin transplantarea. După aceea, nu va mai prezenta pentru noi nici o primejdie.

Și Wag continuă metodic să taie craniul; instrumentele erau perfecte, astfel încît, în curînd, el putu înlătura o parte din osul parietal.

— Dacă o să ai vreodată prilejul să mergi la o vînătoare de elefanți, îmi spuse el, să știi că trebuie să ochești numai în această

regiune limitată. Spunînd acestea, Wag îmi arătă spaţiul dintre ochi şi ureche, nu mai mare decît o palmă. L-am prevenit pe Ring, adică creierul lui, să-şi ferească cu grijă acest loc.

Wag reuşi destul de repede să golească capul elefantului de substanţa cerebrală. Dar în clipa aceasta se produse ceva neaşteptat: elefantul fără creier începu deodată să se mişte, să-şi legene corpul greoi, iar apoi, spre marea noastră surprindere, se ridică şi porni. Se pare însă că nu vedea nimic, deşi ochii îi erau larg deschişi. Astfel, nu-l ocoli pe unul dintre tovarăşii săi, care zăcea în drum, şi, poticnindu-se, căzu la pămînt. Trompa şi picioarele începură să se mişte spasmodic. «Nu cumva moare?» — îmi spusei întristat la gîndul că toată truda noastră fusese de pomană.

Wag aşteptă pînă ce elefantul încetă să se mişte, după care continuă operaţia.

— Acum elefantul este «mort», spuse el, cum se şi cuvine unui animal fără creier. Noi însă îl vom învia, lucru care nu-mi pare prea greu. Adu-mi acum creierul lui Ring. Numai de nu s-ar produce vreo infecţie!

Mi-am spălat cu grijă miinile, am scos din craniul de elefant pe care-l adusesem cu noi creierul hipertrofiat al lui Ring şi l-am predat lui Wag.

— Ei, acu-i acu!... spuse el, introducînd creierul în craniul elefantului.

— Se potriveşte? întrebai eu.

— Nu strica să mai crească puţin, dar, în sfîrşit, nu are importanţă. Mai rău ar fi fost dacă ar fi crescut prea mult şi nu ar fi încăput în cutia craniană. Acum mi-a rămas lucrul cel mai greu: să cos terminaţiile nervoase. Fiecare nerv pe care-l voi prinde este un contact între creierul lui Ring şi corpul elefantului. D-ta, odihneşte-te! Stai jos şi priveşte, dar ai grijă să nu mă deranjezi.

Wag începu să lucreze cu o repeziciune şi o atenţie neobişnuită. Era într-adevăr un artist în meseria lui, iar degetele sale aminteau pe acelea ale unui pianist virtuos, care execută o bucată foarte grea. Faţa îi era concentrată şi privirea ochilor aţintită într-un singur punct, ceea ce se întîmpla numai atunci cînd îşi încorda atenţia la maximum. Se vedea că în clipa aceea ambele emisfere ale

creierului desfăşurau aceeaşi activitate, controlîndu-se oarecum reciproc. În sfîrşit, Wag închise cutia craniană, o prinse cu clame metalice, după care întinse deasupra pielea şi o cusu.

— Perfect. Acum — bineînţeles, dacă va trăi — va rămîne doar cu cicatricea pe piele. Sper însă că Ring mă va ierta pentru aceasta.

«Ring mă va ierta!» Da, acum elefantul devenise Ring sau, mai exact, Ring devenise un elefant. M-am apropiat de acest animal, în capul căruia se afla un creier omenesc şi l-am privit cu o curiozitate extremă. Privirea îi era la fel de lipsită de viaţă ca şi înainte.

— De ce oare? am întrebat. Doar creierul lui Ring este în deplină conştiinţă şi totuşi ochii... lui (nu mă hotăram să spun «ochii elefantului» sau «ochii lui Ring») au o privire sticloasă.

— Foarte simplu, răspunse Wag. E adevărat că nervii care pornesc de la creier au fost cusuţi, dar încă nu s-au sudat cu restul organismului. L-am prevenit pe Ring să nu facă nici o mişcare pînă cînd nervii nu se vor suda definitiv. Am avut o deosebită grijă şi cred că aceasta se va întîmpla destul de repede.

Soarele începuse să apună. Fanii se îngrămădeau pe malul apei, unde aprinseseră focuri şi frigeau carnea de mistreţ, pe care o înfulecau apoi cu mare poftă. Unii dintre ei se pare că o preferau crudă. Deodată, unul dintre elefanţii beţi slobozi un strigăt puternic. Acest semnal ascuţit de chemare îi trezi şi pe ceilalţi, care începură să se scoale unul după altul. Wag, eu şi fanii ne grăbirăm să ne ascundem prin tufişuri. Clătinîndu-se încă, elefanţii se apropiară de conducătorul lor, pe care îl «operasem», îl pipăiră multă vreme, mirosindu-l cu trompa şi spunîndu-i ceva pe limba lor. Îmi închipui cum trebuie să se fi simţit Ring în clipa aceea, dacă bineînţeles începuse să vadă şi să audă. În sfîrşit, elefanţii se îndepărtară şi noi am putut să ne apropiem iarăşi de pacientul nostru.

— Ascultă şi nu-mi răspunde, spuse Wag, adresîndu-se elefantului, ca şi cum acesta ar fi fost într-adevăr în stare să vorbească. Îţi dau voie doar să clipeşti din ochi, dacă, bineînţeles, poţi s-o faci. Aşadar, dacă ai înţeles ce ţi-am spus, clipeşte de două ori.

Elefantul clipi de două ori din ochi.

— Admirabil! spuse Wagner. Astăzi va trebui să stai nemişcat, dar mîine poate că-ţi voi da voie să te scoli. Pentru ca elefanţii şi

alte animale să nu-ţi tulbure liniştea, vom bara poteca elefanţilor, iar noaptea vom aprinde focuri.

24 iulie. Astăzi elefantul s-a ridicat pentru prima oară.

— Felicitările mele! spuse Wag. Ce nume să-ţi dăm? Că doar nu putem să-ţi divulgăm taina în faţa străinilor. Îţi voi spune *Sapiens*. Eşti de acord?

Elefanul dădu din cap.

— Vom comunica prin gesturi, pe baza alfabetului Morse, adăugă Wag. Dumneata o să mişti vîrful trompei: în sus — punct, lateral — liniuţă. Dacă ţi se pare însă mai comod, poţi semnaliza prin sunete. Ia să vedem cum foloseşti trompa.

Elefantul începu să mişte trompa, dar lucru curios: trompa se întorcea în toate direcţiile, ca o articulaţie luxată.

— Asta e pentru că nu eşti încă obişnuit. Pînă acum n-ai avut doar niciodată trompă, Ring! Dar de mers, poţi merge?

Elefantul începu să meargă, dar era limpede că picioarele din spate se supuneau mai bine decît cele din faţă.

— Da, va trebui să înveţi să fii elefant, spuse Wag. Creierul dumitale nu este nici pe departe înzestrat ca cel de elefant. Cred că o să înveţi destul de repede să umbli, să mişti trompa şi urechile, dar creierul elefantului mai are în plus instincte naturale, chintesenţa experienţei a sute de generaţii de elefanţi. Un elefant adevărat cunoaşte ce primejdii îl ameninţă, ştie cum să se apere de diferiţii duşmani, unde să găsească hrană şi apă. Dumneata nu ştii nimic din toate acestea, aşa că ar trebui să înveţi din propria dumitale experienţă. Or, ca să capete această experienţă, au trebuit să piară elefanţi fără număr. Nu-ţi pierde totuşi cumpătul şi să nu-ţi fie teamă, Sapiens, căci noi nu te vom părăsi. De îndată ce te vei face bine, plecăm împreună în Europa. Dacă vrei, o să trăieşti în patria dumitale, în Germania. Dacă nu, vei putea pleca cu mine în U.R.S.S., unde vei trăi în grădina zoologică. Spune, cum te simţi acum?

Sapiens-Ring întîmpina, pare-se, mult mai puţine dificultăţi la semnalizarea prin sîsîit decît mişcînd trompa. El începu să scoată din trompă o serie de sunete scurte şi lungi. Wag îl asculta (pe vremea aceea, eu încă nu cunoşteam alfabetul Morse) şi îmi traducea:

— Văd ceva mai prost ca înainte. Este adevărat că, avînd situaţi ochii atît de sus, văd mai departe, dar cîmpul meu de vedere este destul de limitat. In schimb, mirosul şi auzul le am neobişnuit de fine şi de ascuţite. Niciodată n-aş fi crezut că în lumea aceasta există atît de multe sunete şi mirosuri. Simt acum mii de mirosuri noi şi neobişnuite, cu mii de nuanţe şi aud un număr nesfîrşit de sunete, pe care nici nu le-aş putea exprima cu cuvinte. Şuierat, pocnet, trosnet, ţipăt, ţîrîit, scheunat, suspin, lătrat, strigăt, uruit, ropot, clănţănit, pîrîit, lipăit, fîlfîit... Acestea şi poate încă vreo zece alte cuvinte, iată întregul lexic omenesc care redă lumea sunetelor. Dar cît de necuprinsă este ea! Gîndacii şi viermii, de pildă, sfredelesc scoarţa arborelui. Prin ce cuvinte să redau acest concert simfonic, pe care îl aud atît de limpede? Sau zgomotele!

— Faci progrese, Sapiens, spuse Wag.

— Dar mirosurile! continuă Ring să-şi descrie noile senzaţii. Aici mă pierd de-a binelea şi nu pot nici măcar aproximativ să vă descriu senzaţiile mele. Vă pot spune doar că fiecare arbore, fiecare lucru îşi are mirosul său specific.

Elefantul coborî trompa, adulmecă pămîntul şi continuă:

— Iată, aici miroase a pămînt, dar miroase şi firul de iarbă căzut din gura unui animal ierbivor ce mergea la adăpat. Mai miroase a mistreţ, a bivol, a aramă. Nu înţeleg de unde vine mirosul de aramă. Aha! Uite pe jos o bucăţică de sîrmă, pe care ai aruncat-o probabil dumneata, Wagner.

— Cum se poate? întrebai eu. Dar subtilitatea senzaţiilor depinde nu numai de fineţea organelor periferice receptive, ci şi de dezvoltarea corespunzătoare a creierului.

— Da, răspunse Wag. După ce creierul lui Ring se va fi adaptat, senzaţiile lui nu vor fi inferioare celor ale elefantului. Acum, el recepţionează, cred, mult mai slab decît un elefant adevărat, dar fineţea aparatului auditiv şi olfactiv îi dau chiar de pe acum lui Ring o uriaşă superioritate în raport cu noi. Apoi se întoarse spre elefant şi-l întreabă: Sper, Sapiens, că nu-ţi va fi prea greu dacă ne vom întoarce la tabăra de pe colină călare pe dumneata?

Sapiens consimţi cu amabilitate dînd din cap. Am încărcat pe spinarea lui o parte din bagaje, apoi elefantul mă ridică pe mine şi pe Wag cu trompa şi pornirăm la drum. Fanii ne urmau pe jos.

— Cred, spuse Wag, că peste vreo două săptămîni Sapiens va fi complet restabilit și atunci o vom porni spre Boma, de unde ne vom întoarce acasă, cu vaporul.

După ce așezarăm corturile pe colină, Wag îi spuse lui Sapiens:

— Ai de mîncare pe aici mai mult decît e nevoie. Așa că te rog să nu te îndepărtezi prea mult de tabără, în special noaptea. Poți da peste diferite primejdii, pe care numai adevărații elefanți știu să le ocolească.

Elefantul dădu din cap și se apucă să rupă cu trompa crengile de pe arborii învecinați.

Deodată scoase un țipăt și, răsucindu-și trompa, alergă spre Wag.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Wag.

Drept răspuns, elefantul întinse trompa pînă sub nasul acestuia.

— Vai! Vai! spuse Wag cu o notă de imputare în glas. Vino încoace, mă chemă el și-mi arătă apendicele trompei, în formă de deget.

— Sensibilitatea acestui «degețel» întrece sensibilitatea degetelor orbilor. Este cel mai gingaș organ al elefantului. Și uite că Sapiens al nostru a reușit să-și rănească «degețelul» înțepindu-l într-un ghimpe.

Și Wag scoase cu grijă ghimpele din trompă.

— Altă dată să fii mai atent, îi spuse el elefantului pe un ton sentențios. Dacă un elefant are trompa rănită, este un invalid. Nu mai poate nici măcar să bea apă și de fiecare dată cînd intră în rîu sau în lac este nevoit să bea cu gura, în loc să tragă apa în trompă și din trompă în gură, cum fac elefanții de obicei. Pe aici cresc foarte multe plante cu ghimpi, așa încît du-te puțin mai departe și învață să deosebești speciile de plante.

Elefantul oftă, dădu din trompă și porni în pădure.

27 iulie. Situația e cum nu se poate mai bună. Elefantul mănîncă cantități uriașe. La început era mai mofturos și căuta să nu ia în gură decît ierburi, frunze și crenguțe fragede. Dar cum rămînea veșnic flămînd, începu să se poarte curînd ca un adevărat elefant și să bage în gură crengi groase cît mîna.

Arborii din jurul taberei noastre au luat o înfăţişare de-a dreptul jalnică, ca şi cum ar fi căzut pe aici un meteorit sau ar fi trecut lăcustele. Tufişurile din jur şi crengile mai groase ale arborilor nu mai au nici o frunză. Ramurile sînt rupte, scoarţa arborilor mîncată, peste tot gunoi, bălegar, crengi şi trunchiuri de copaci dărîmati. Sapiens îşi cere scuze pentru aceste distrugeri, dar... «obrazul subţire cu cheltuială se ţine» — după cum i-a spus el lui Wag prin semnele sonore.

1 august. Azi dimineaţă, Sapiens nu a apărut.

La început, Wagner nu s-a neliniştit.

— Doar nu-i un ac să se piardă. Ce i se poate întîmpla? Nici un animal sălbatic nu îndrăzneşte să-l atace. Cred că în timpul nopţii s-a îndepărtat prea mult de tabără şi n-a avut încă timpul să se întoarcă.

Dar orele treceau, şi Sapiens nu se arăta. În sfîrşit, am hotărît să plecăm în căutarea lui. Fanii sînt neîntrecuţi cînd e vorba să depisteze urme, astfel încît şi de data aceasta găsiră repede urma elefantului. Am pornit-o după aceste urme, iar un bătrîn fan, ce mergea în frunte, cerceta urmele şi ne tălmăcea cu repeziciune semnele lăsate de elefant.

— Aici elefantul a mîncat iarbă şi pe urmă a început să rupă lăstari din tufiş. Apoi a plecat mai departe. Aici a făcut o săritură. S-o fi speriat de ceva. Da, da, uite şi ce l-a speriat: urme de leopard. O săritură, şi elefantul a luat-o la fugă, frîngînd totul în calea sa. Dar ce s-a întîmplat cu leopardul? Şi el fuge... Numai că fuge în partea cealaltă, speriat şi el de elefant.

Urmele elefantului ne-au dus departe de tabără, pînă într-o poiană mlăştinoasă, unde urmele erau acoperite de apă. Se vede că elefantul se poticnise, dar a continuat să fugă, desprinzîndu-şi cu greu picioarele din nămolul mlăştinos. Iată şi apa, în care s-a aruncat elefantul. E fluviul Congo. L-o fi trecut înot?

Călăuzele noastre au pornit-o în căutarea unui sat apropiat, unde au făcut rost de o barcă, cu care au trecut pe celălalt mal. Aici, însă, nu se mai vedea nici o urmă de elefant. Să se fi prăpădit oare? Elefanţii ştiu să înoate, dar Ring oare ştia şi el? Oare reuşise să înveţe să înoate ca elefanţii? Fanii spuneau că elefantul o pornise

înot după curent. Am mai plutit cu barca cîțiva kilometri înspre ocean. Dar n-am mai văzut nici un fel de urme. Wag era deprimat, căci toată truda noastră fusese zadarnică. Ce s-o fi întîmplat cu elefantul? Chiar dacă a rămas în viață, cum va putea el oare trăi în pădure, printre fiarele sălbatice?...

8 august. Am pierdut o săptămînă întreagă tot căutînd elefantul. A fost zadarnic. Sapiens a dispărut fără urme. Nu ne-a mai rămas altceva de făcut decît să-i plătim pe fani și s-o pornim spre casă".

X. DUȘMANI PATRUPEZI ȘI DUȘMANI BIPEZI

— Am terminat de citit jurnalul, spuse Denisov.

— Iată și continuarea lui, răspunse Wagner, mîngîind elefantul pe grumaz. In timp ce dumneata citeai jurnalul, Sapiens, alias Hoiti-Toiti, alias Ring, mi-a spus toată povestea amuzantă a peripețiilor sale. Nu mai nădăjduiam să-l văd în viață, dar el a reușit să găsească singur drumul spre Europa. Te rog, după ce descifrezi, să transcrii notele mele stenografice în care am însemnat povestea elefantului.

Denisov luă caietul plin de liniuțe și puncte, începu să citească și apoi să transcrie toată povestea elefantului, așa cum o redase acesta.

Iată ce i-a povestit Sapiens lui Wagner:

„Nu știu dacă voi reuși să vă fac să înțelegeți prin ce am trecut de cînd am devenit elefant. N-aș fi crezut niciodată și nici prin vis nu mi-ar fi trecut că eu, asistentul profesorului Turner, voi deveni odată elefant și voi trăi în hățișurile africane. Dar, mai bine, să expun în ordine cronologică succesiunea evenimentelor.

In seara aceea, m-am îndepărtat puțin de tabără și pășteam liniștit iarba de pe pajiște. Smulgeam smocuri de ierburi zemoase, scuturam rădăcinile ca să îndepărtez pămîntul de pe ele, apoi le mîncam. După ce am isprăvit iarba, am pornit prin pădure în căutarea unei alte pajiști. Era o noapte cu lună și se vedea destul de bine. Prin aer treceau insecte fosforescente, lilieci și necunoscute păsări nocturne, asemenea bufnițelor. Călcam încet și ușor, fără să

simt măcar greutatea corpului. Mă străduiam să fac cît mai puțin zgomot și adulmecam cu trompa. In dreapta și în stînga mea simțeam animale, dar n-aș fi putut spune care anume. N-aveam de ce mă teme, fiind cel mai puternic dintre toate animalele. Leul însuși trebuia să mi se ferească din cale. Și totuși îmi era groaznic de frică de fiecare foșnet, de fiecare sunet, de un șoricel care se furișa pe lîngă mine sau de o mică vietate asemănătoare vulpilor noastre. Dînd în drum peste un mistreț nu prea mare, m-am dat la o parte, făcîndu-i loc. Cred că nu eram încă conștient de propria-mi putere. Un singur lucru mă liniștea: știam că nu departe de mine se află oameni, prietenii mei, care îmi pot veni în ajutor.

Pășind în felul acesta cu multă grijă, am ieșit într-o poieniță și mă și grăbeam să rup un smoc de iarbă, cînd deodată am simțit mirosul de fiară, iar urechea a prins un foșnet ce venea din niște tufișuri de trestie. Am ridicat trompa, am întors-o grijuliu ca s-o feresc și am început să adulmec în jurul meu. Deodată zării un leopard ascuns în tufișurile de pe malul apei, care mă privea cu ochi lacomi și flămînzi. Tot trupul i se încordase pentru săritură. Incă o clipă, și o să-mi sară în spate. Și atunci, poate unde încă nu eram obișnuit cu viața de elefant și simțeam și judecam prea omenește, n-am mai fost în stare să-mi înving o teamă nebună. M-am cutremurat și am luat-o la fugă.

Copacii trosneau și se prăvăleau în calea mea. Animale de pradă fără număr, speriate de goana mea turbată, țișneau din tufișuri și din iarbă, repezindu-se care încotro, ceea ce nu făcea decît să mă sperie și mai tare. Parcă eram urmărit de toate animalele din bazinul fluviului Congo. Am fugit astfel, fără să știu cît timp și încotro, pînă m-a oprit un obstacol: apa fluviului. Nu știu să înot — cel puțin îmi amintesc că nu știam cînd eram om. Pe urmele mele era însă leopardul — așa credeam — și de aceea m-am aruncat în apă și am început să dau din picioare, ca și cum aș fi continuat să alerg. In felul acesta am înotat, iar apa m-a răcorit și m-a liniștit întrucîtva. Mi se părea că întreaga pădure este plină numai de fiare sălbatice și flămînde, care așteaptă doar să ies la mal pentru a se năpusti asupra mea. Ore și ore la rînd am înotat astfel, fără să mă opresc.

Soarele răsărise, dar eu tot mai înotam. Pe apa fluviului au început să treacă bărci cu oameni. La început nu mă temeam de ei, dar deodată am auzit dintr-o barcă o împușcătură. Nu puteam crede că eram ținta acestei împușcături și de aceea am continuat să înot. Imediat răsună încă o împușcătură și simții o înțepătură ca de albină. Am întors capul și am văzut că în barca plină cu indigeni ședea și un alb, după înfățișare un englez. Așadar, el era acela care trăsese în mine. Vai ! Prin urmare oamenii erau și mai primejdioși ca fiarele !

Ce-mi rămînea de făcut ? Voiam să strig englezului, să-l rog să nu tragă, dar din gîtlejul meu nu ieșeau decît niște mugete stridente. Dacă englezul nimerea ținta, eram pierdut... Mi-ați atras doar atenția asupra locului vulnerabil dintre ochi și ureche, unde se află creierul. Mi-am adus aminte de sfatul dumneavoastră și am întors capul așa încît glonțele să nu mă nimerească acolo ; în același timp, mă străduiam să ajung cît mai repede la mal. Cînd am urcat pe țărm, mi-am dat seama că eram o țintă excelentă, dar capul îmi era întors spre pădure. Englezul cunoștea, se pare, bine cum se vînează elefanții, așa încît socoti zadarnic să tragă în partea posterioară. De aceea, încetă să mai tragă, așteptînd probabil să întorc capul. Eu însă, uitind cu totul de animalele sălbatice, m-am năpustit în desișul pădurii.

Pădurea era acum de nepătruns. Lianele îmi ațineau calea și în curînd împletiră în jurul meu o rețea atît de deasă, încît n-am mai putut-o străbate și am fost nevoit să mă opresc. Eram frînt de oboseală. M-am trîntit la pămînt, fără să mă mai gîndesc dacă un elefant se cuvenea să facă acest lucru.

Am avut un vis înfiorător : se făcea că eu, docentul universitar Ring, asistentul profesorului Turner, mă aflam în odăița mea din Berlin, de pe Unter den Linden. Era o noapte de vară. Prin fereastra deschisă își trimitea razele o stea singuratică. Se simțea mirosul teilor în floare, iar de pe măsuță își exala aroma o garoafă roșie, într-un vas venețian de sticlă albastră șlefuită. Deodată, printre aceste mirosuri plăcute, năvăli un oaspete nepoftit, un miros dulceag, amintind de mirosul coacăzei negre. Știam însă că este un miros de animal sălbatic. Pregăteam tocmai prelegerea de a doua zi. In-

clinînd capul peste cărţi, am aţipit, continuînd să simt mereu mirosul de tei, de garoafe şi de fiară sălbatică. In timp ce dormeam — in vis — am visat că devenisem elefant şi că mă găseam în pădurea tropicală... Cum mirosul de animal sălbatic devenea tot mai puternic, m-a tulburat şi m-a trezit din somn. Nu era vis, ci realitate. Intr-adevăr, mă transformasem în elefant prin vrăjile ştiinţei moderne, aşa cum Lucius se transformase în măgar.[1]

Mirosul pe care l-am simţit era de biped, de sudoare de indian african. La el se adăuga şi acela de om alb, probabil omul care trăsese în mine din barcă. Aşadar, erau pe urmele mele. Poate chiar în clipa aceea stăteau ascunşi în tufiş, îndreptînd ţeava puştii spre locul primejdios dintre ochi şi ureche.

Am sărit repede în picioare. Mirosul venea din dreapta. Trebuie deci să fug spre stînga. Fără a sta pe gînduri, o iau la goană rupînd crengi şi croindu-mi drum prin tufişuri. Şi deodată — cine m-a învăţat oare acest lucru? — fac aşa cum procedează elefanţii cînd caută ca urmăritorii să le piardă urma, şi anume, după o retragere zgomotoasă, elefantul se linişteşte brusc. Urmăritorul nu mai aude nici un zgomot şi-şi închipuie că elefantul a rămas locului, dar acesta fuge mai departe călcînd însă atît de uşor şi dînd de o parte crengile cu atîta grijă, încît nici chiar o pisică n-ar putea face mai puţin zgomot.

Am alergat cel puţin doi kilometri pînă am îndrăznit, în sfîrşit, să întorc capul şi să adulmec văzduhul. Mirosea încă a oameni, dar departe, cel puţin la un kilometru de mine. Mi-am urmat totuşi fuga.

Se lăsase noaptea, acea noapte tropicală înăbuşitoare, încinsă şi întunecoasă s-o tai cu cuţitul. O dată cu întunericul, mă învălui din nou spaima. Mă cuprindea din toate părţile şi era tot atît de compactă ca şi întunericul. Incotro să fug? Ce să fac? Mi se părea că a sta locului e mai îngrozitor chiar decît a umbla. Drept care am continuat să înaintez cu acelaşi pas neobosit.

Curînd, am simţit apa plescăind sub picioare. Am mai făcut cîţiva paşi şi am simţit că părăsisem pămîntul tare. Era oare un fluviu sau un lac? Orice-ar fi, m-am hotărît s-o pornesc înot. Pe apă eram cel

[1] Lucius este eroul povestirii satirice „Măgarul de aur" de scriitorul latin Apuleius.

puţin apărat de lei şi leoparzi. Am înotat şi, spre mirarea mea, foarte curînd am simţit din nou sub picioare pămîntul şi am ieşit la mal. *Am pornit apoi mai departe.*

In drum dădeam peste pîraie, rîuri şi mlaştini. In iarbă şuierau mici vietăţi nevăzute, iar broaştele uriaşe săreau speriate. Am umblat toată noaptea, iar în zori am fost nevoit să recunosc că mă rătăcisem de tot.

Au mai trecut cîteva zile, şi multe lucruri de care mai înainte mă speriam nu-mi mai produceau nici o teamă. Curios! In primele zile ale noii mele existenţe de elefant, mă temeam chiar să nu-mi zgîrii pielea cu ghimpi. Cred că mă speriase povestea cu înţeparea «degeţelului» trompei. Curînd, însă, m-am convins că nici ghimpii cei mai ascuţiţi şi puternici nu-mi pot face cel mai mic rău, fiindcă pielea mea groasă mă apără ca o platoşă blindată. De asemenea, mă temeam să nu calc întîmplător pe un şarpe veninos, iar cînd aceasta mi s-a întîmplat pentru prima oară, şi un şarpe s-a încolăcit în jurul piciorului meu, încercînd să mă muşte, uriaşa mea inimă de elefant s-a făcut cît un purice. Mi-am dat însă seama de îndată că şarpele nu-mi poate face nici un rău şi de atunci găseam chiar o plăcere să strivesc cu piciorul şerpii care-mi ieşeau în cale şi nu se dădeau destul de repede la o parte.

Şi, totuşi, mai era ceva care îmi provoca teamă. Noaptea trăiam cu spaima fiarelor mari — leul şi leopardul. Deşi eram mai puternic decît ele şi cel puţin tot atît de bine înarmat, nu aveam nici o experienţă de luptă şi nici instinctul care să-mi călăuzească acţiunile. *Iar ziua mă temeam de vînători, în special de albi. Ah, albii ăştia!* Dintre toate fiarele ei sînt cei mai primejdioşi. Nu pot spune că-mi era frică de cursele, laţurile şi capcanele lor. Nici cu focurile sau cu plesnitorile lor nu ar fi putut să mă încolţească. Singura primejdie o constituiau pentru mine gropile acoperite cu frunziş şi de aceea cercetam cu grijă drumul pe care mergeam.

Simţeam mirosul satului de la cîţiva kilometri şi căutam mereu să ocolesc orice aşezare omenească. Cu ajutorul mirosului făceam chiar deosebire între diferite triburi de indigeni. Unele dintre ele erau pentru mine primejdioase, altele mai puţin, altele de fel. Intr-un rînd, întinzînd trompa, am simţit un miros nou. Mi-ar fi greu să-l

definesc şi să spun dacă era un miros de om sau de animal. Mai degrabă de om. Nu ştiam ce putea să fie. Şi, cum eram curios să aflu toate mirosurile pădurii şi tot ce putea deveni pentru mine o primejdie, m-am îndreptat în direcţia mirosului. Mergeam ca după o busolă, înaintînd cu foarte multă precauţie. Era noapte, şi indigenii dorm de obicei buştean. M-am furişat în liniştea cea mai adîncă, cercetînd în acelaşi timp cu grijă drumul din faţa mea. Mirosul devenea tot mai puternic.

Spre dimineaţă, am ajuns la marginea pădurii şi, ascunzîndu-mă în tufişuri, am cercetat întreaga poiană. Luna pălea şi, la lumina ei cenuşie, se vedeau nişte colibe mititele, cu acoperişurile ţuguiate. Intr-o colibă ca asta, un om de statură mijlocie n-ar fi putut sta în picioare. Era o linişte deplină, nici măcar ciinii nu lătrau. M-am apropiat, avînd grijă să am vîntul în faţă. Nu înţelegeam cine putea locui în asemenea bordeie, făcute parcă de nişte copii în joacă.

Deodată am zărit ieşind dintr-o groapă o fiinţă asemănătoare unei făpturi omeneşti. Se ridică în picioare şi şuieră. La acest sunet, răspunse o altă mogîldeaţă, care coborî într-o clipă de pe crengile unui copac. Alţi doi ieşiră din colibe şi se adunară cu toţii în faţa unui bordei mai mare, înalt cam de vreun metru şi jumătate. Aici începură să se sfătuiască, şi cînd primele raze ale soarelui înroşiră cerul reuşii să-i văd mai bine pe „gnomi“ — aşa le-am zis eu acestor fiinţe ciudate. Am înţeles că am dat peste un trib de pigmei — oamenii cei mai mici de pe faţa pămîntului. Au pielea de un cafeniu deschis şi părul aproape roşu. Chipurile le sînt armonios făcute şi bine proporţionate, dar statura nu trece de 80—90 cm. Unii dintre aceşti «copii» aveau bărbi dese şi creţe. Pigmeii vorbeau între ei, cu nişte glasuri piţigăiate, caraghioase.

Spectacolul era deosebit de interesant, dar mie nu-mi ardea de aşa ceva. Aceşti pitici mă înspăimîntau mai mult decît nişte uriaşi. Aş fi preferat chiar o întîlnire cu albii. Cu toată statura lor măruntă, pigmeii sînt cei mai înverşunaţi duşmani ai elefanţilor. Ştiam asta încă înainte de a fi devenit elefant. Ei sînt arcaşi excelenţi şi iscusiţi aruncători de suliţă. Pigmeii folosesc săgeţi otrăvite, şi ajunge o singură înţepătură de săgeată ca să omoare un elefant. Ei ştiu să se furişeze ca nişte umbre în spatele elefantului şi să-i prindă pi-

cioarele dindărăt în lat sau să-i taie tendonul lui Achille cu un cuțitaș ascuțit. In jurul satelor ei împrăștie ghimpi și bețișoare otrăvite...

Am făcut cale întoarsă și am luat-o la fugă ca atunci cînd fugisem din fața leopardului. Din spate am auzit țipete și apoi zgomotul urmăririi. Poate că aș fi reușit să mă fac nevăzut dacă aș fi avut în față drum deschis. Dar trebuia să fug prin jungla deasă, ocolind mereu hățișuri de nepătruns. Iar în timpul acesta urmăritorii mei — agili ca maimuțele, repezi ca șopîrlele și neobosiți ca ogarii — goneau ca și cum pentru ei nici nu existau obstacole. Dușmanul se apropia din ce in ce mai mult. Aruncaseră chiar în mine cîteva suliți, dar din fericire vegetația deasă mă apăra de ele. Simțeam că mă înăbuș și eram cît pe ce să mă prăbușesc jos, în timp ce omuleții mă urmăreau pas cu pas fără să cadă sau să se poticnească.

Acum știam pe propria-mi piele că nu-i de loc ușor să fii elefant, că viața chiar a unui animal atît de mare și puternic este o continuă luptă pentru existență. Nici nu-mi venea să cred că în asemenea condiții elefanții reușesc să trăiască o sută de ani și chiar mai mult. Păi, cu emoții ca astea, nu văd cum nu mor mai devreme chiar decît oamenii. Poate însă că elefanții nu se frămîntă ca mine. Eu aveam un creier de om — prea nervos și excitabil. Puteți să mă credeți că, în clipele acelea, pînă și moartea mi se părea mai bună decît o viață în care moartea este veșnic pe urmele tale. Îmi venea să mă opresc și să-mi ofer pieptul sulițelor și săgeților otrăvite ale prigonitorilor mei bipezi... Eram gata să fac și asta, dar în ultima clipă starea mea se schimbă brusc. Pe neașteptate am simțit în văzduh un puternic miros de turmă de elefanți. Nu puteam găsi oare salvarea printre ei?

Pădurea se rărea, și în fața mea apăru savana; ici, colo se vedeau cîțiva arbori groși, care îmi îngăduiau să mă ascund de săgețile urmăritorilor mei.

Fugeam în zig-zag, iar pigmeii se mișcau aici din fericire mai greu decît în pădure. Cu toate că le croiam drum larg, tulpinile puternice ale plantelor și ierburilor îi împiedicau să fugă. Mirosul elefanților devenea tot mai puternic, deși nu-l vedeam încă. Dădeam acum peste gropi uriașe, în care elefanții au obiceiul să se tăvălească,

îngropîndu-se în nisip ca găinile. Pe alocuri se vedea şi bălegar. Iată şi primii arbori. Din depărtare văd cîţiva elefanţi trîntiţi pe jos. Alţii stau pe lîngă un arbore, ţinînd în trompă crengi mari cu care-şi fac vînt, mişcîndu-şi în acelaşi timp coada. Urechile le au ridicate ca nişte umbrele. Alţii se scaldă liniştiţi în apă. Alergam împotriva vîntului şi elefanţii nu simţiră apropierea mea. Panica se răspîndi numai în clipa cînd elefanţii cei mai apropiaţi auziră ropotul picioarelor mele. Doamne, ce s-au mai speriat! Începură să alerge înnebuniţi pe malul apei, scoţînd mugete asurzitoare. Conducătorul lor, în loc să apere spatele turmei, o luă primul la goană, sărind în apă şi trecînd de partea cealaltă. Mamele iubitoare îşi apărau puii, care erau de altfel tot atît de uriaşi ca adulţii. Tot femelele au trebuit să apere retragerea. Oare irupţia mea i-a speriat atît de mult pe elefanţi sau simţiseră după goana mea că-i pîndea o altă primejdie, aceea care mă îndemnase pe mine însumi să fug?

M-am aruncat în neştire în apă, am trecut înot rîul, întrecînd multe femele şi puii lor. Căutam să înaintez cît mai repede, ca să las între mine şi urmăritorii mei trupurile masive ale celorlalţi elefanţi. Fireşte, asta era o manifestare egoistă din partea mea, am văzut însă că şi ceilalţi elefanţi, cu excepţia femelelor-mame, făceau la fel. I-am auzit pe pigmei apropiindu-se în goană de rîu. Glasurile lor piţigăiate se amestecau cu mugetele ca de goarnă pe care le scoteau elefanţii. Pe mal era un adevărat măcel, dar mă temeam să întorc capul, urmînd să fug mai departe pe şesul întins. Nici pînă astăzi nu ştiu cum s-a terminat bătălia de pe malul apei, dintre oamenii pitici şi animalele uriaşe.

Am alergat timp de ore în şir, fără să mă opresc locului. Sleit de oboseală, abia mă mai puteam ţine după elefanţi, dar nu voiam în ruptul capului să rămîn în urma lor. Ce bine ar fi dacă m-ar primi în turma lor! Aş fi şi eu într-o siguranţă relativă, căci ei cunosc oarecum mai bine decît mine locurile şi duşmanii."

XI. IN TURMA DE ELEFANŢI

„În sfîrşit, elefantul care fugea în faţă se opri şi după el se opriră şi ceilalţi. Am întors capul şi am văzut că nu ne mai urmărea nimeni. Se vedeau doar doi pui de elefant, însoţiţi de mamele lor, care alergau spre noi să ne ajungă.

Prezenţa mea trecuse, pare-se, neobservată. Cînd se adunară însă la un loc şi cei rămaşi în urmă, şi încetul cu încetul turma se linişti, elefanţii prinseră să se apropie de mine, să mă miroasă cu

trompa şi să mă cerceteze din toate părţile. Mă întrebau ceva, mormăind uşor, dar eu nu ştiam cum să le răspund. Nici nu înţelegeam măcar ce inseamnă acest mormăit — dacă erau supăraţi de ceva sau erau mulţumiţi.

Cel mai mult mă temeam de conducătorul turmei. Ştiam că înainte ca Wagner să fi făcut asupra mea «operaţia», fusesem conducătorul turmei. Dacă intîmplător am dat peste aceeaşi turmă, iar noul ei conducător mă va provoca la luptă pentru hegemonie? Mărturisesc că am fost destul de neliniştit cînd conducătorul turmei, un elefant masiv şi puternic, s-a apropiat de mine şi m-a lovit pe neaşteptate cu colţii în coastă. N-am ripostat şi atunci el m-a lovit din nou — era limpede că mă provoca la luptă. Eu însă n-am primit lupta şi m-am dat de o parte. Văzînd aceasta, elefantul îşi răsuci trompa şi o băgă în gură, sprijinind-o de buze. Mai tîrziu, am aflat că acesta este la elefanţi un semn de mare tulburare şi uimire. Fără îndoială că docilitatea mea îl pusese în încurcătură pe conducătorul turmei, care nu mai ştia ce să facă. Pe vremea aceea, însă nu cunoşteam limbajul elefanţilor şi, crezînd că aşa se salută ei, mi-am băgat şi eu trompa în gură. Văzînd ce fac, elefantul mugi încet şi se îndepărtă.

Astăzi înţeleg fiece sunet pe care îl scot elefanţii. Ştiu, de pildă, că atunci cînd mormăie încet sau scot strigăte scurte îşi arată bucuria. Spaima o exprimă printr-un urlet puternic, iar teama neaşteptată printr-un muget scurt şi ascuţit. Tocmai cu asemenea sunete întîmpinase turma apariţia mea. Cînd sînt mînioşi, răniţi sau îngrijoraţi de ceva, elefanţii scot nişte sunete guturale profunde. Aşa strigase unul dintre elefanţi rămas pe malul apei în clipa atacului pigmeilor. Poate că fusese rănit de moarte de săgeţile otrăvite ale piticilor. Cînd pornesc să atace un duşman, elefanţii scot strigăte puternice. De fapt, am redat aici doar «cuvintele» de bază din limbajul elefanţilor, acelea prin care îşi exprimă principalele lor reacţii, dar aceste «cuvinte» au, la rîndul lor, nenumărate nuanţe.

La început, mi-era teamă ca nu cumva elefanţii să-şi dea seama că nu sînt un elefant adevărat şi să mă alunge din turmă. Cred că au simţit într-adevăr că e ceva neobişnuit la mine, dar s-au dovedit destul de paşnici. Se purtau cu mine ca şi cum aş fi fost un copil slab de minte care nu face însă rău nimănui.

Viaţa mea începu să se desfăşoare destul de uniform. Umblam întotdeauna în şir, unul după altul. De pe la orele 10—11 dimineaţa pînă la 3 după-amiaza, ne odihneam, apoi păşteam din nou. Noaptea ne odihneam iarăşi cîteva ore, în care timp unii se culcau cu adevărat, mai toţi moţăiau şi numai unul singur stătea de veghe.

Dar nu mă împăcam cu gîndul că va trebui să-mi petrec toată viața într-o turmă de elefanți. Mi-era dor de oameni. Deși aveam înfățișare de elefant, tare aș fi vrut să trăiesc împreună cu oamenii, liniștit și fără teamă. M-aș fi dus bucuros la albi, dar mi-era frică că mă vor omorî pentru colții mei de fildeș. Mărturisesc că am încercat chiar o dată să-mi rup colții ca să nu mai am astfel nici un preț în ochii oamenilor, dar n-am izbutit. Ori erau de neclintit, ori nu eram în stare să-i fring; a trebuit dar să rămin cu turma de elefanți mai bine de o lună de zile.

Într-un rînd, ne aflam pe un loc deschis, în mijlocul întinselor savane. Eu eram cel care stăteam de strajă. Era o noapte înstelată, dar fără lună, și elefanții moțăiau în liniște. M-am îndepărtat puțin, ca să ascult mai bine și să adulmec miresmele nopții. Mirosea doar a tot felul de ierburi și a mici reptile și jivine, care nu însemnau nici o primejdie pentru noi. Deodată însă departe, foarte departe, aproape la marginea zării, scînteie o luminiță. Se stinse însă imediat, apoi apăru din nou, aprinzîndu-se tot mai tare.

După cîteva clipe, în stînga luminiței se ivi alta, apoi — la o oarecare distanță — a treia și a patra. Nu, nu erau vînători ce se pregăteau să înnopteze. Focurile erau aprinse la distanțe egale, ca și cum prin savană ar fi trecut o stradă, pe care se aprindeau felinarele. Și, deodată, în direcția opusă am zărit focuri asemănătoare. Ne aflam, așadar, între două linii de foc. În curînd, la un capăt al drumului dintre cele două linii de foc, gonașii ne vor încolți, strigînd și pocnind din plesnitori, pe cînd la celălalt capăt ne vor aștepta gropile sau țarcurile — asta după cum vînătorii vor voi să ne prindă de vii sau să ne omoare. În gropi ne vom rupe picioarele și nu vom fi buni decît de tăiere, iar dacă nimerim în țarcuri ne așteaptă o viață de sclavi. Elefanții se tem de foc și, în genere, sînt fricoși. Speriați de zgomot, ei năvălesc în direcția unde nu se văd focuri și nu se aud zgomote, adică tocmai într-acolo unde-i așteaptă capcana sau moartea.

Singur în toată turma, înțelegeam situația și mă întrebam ce avantaje am de pe urma acestui lucru. Ce să fac? S-o pornesc spre focuri? Acolo mă vor întîmpina oameni înarmați. Dar dacă reușesc să sparg încercuirea? În orice caz, riscul este de preferat unei morți sigure sau robiei. Dar asta înseamnă că va trebui să mă despart de turmă și să încep să trăiesc din nou singur. Mai devreme sau mai tîrziu, o să pier oricum de un glonte, de o săgeată otrăvită sau de colții vreunei fiare...

De fapt mi se părea că mai șovăi încă, pentru că în realitate făcusem alegerea. Fără să-mi dau seama, mă îndepărtasem de

turmă, nădăjduind că atunci cînd elefanţii se vor trezi şi vor începe să fugă nu mă vor duce şi pe mine în vîltoarea generală de-a dreptul la pieire.

Auzeam acum strigătele hăitaşilor, bubuitul tobelor, pocnituri, fluierături şi împuşcături. In clipa asta, am scos un strigăt puternic de alarmă. Elefanţii s-au trezit şi, speriaţi, prind să se înghesuie, mugind din toate puterile. Parcă se cutremură pămîntul de urletele turmei. Elefanţii se uită în jur buimăciţi, văd focurile care par să se apropie (intr-adevăr oamenii le mută mereu mai aproape), se opresc din mugit şi se năpustesc în direcţia unde nu văd focuri, dar de aici se aude zgomotul gonaşilor ce se apropie. Atunci turma se întoarce şi o porneşte în partea cealaltă... unde o aşteaptă o moarte sigură. E adevărat, moartea aceasta nu este chiar atît de apropiată. Vînătoarea o să mai dureze zile întregi pînă cînd focurile se vor strînge tot mai mult, iar gonaşii se vor apropia de elefanţi şi-i vor încolţi, aducîndu-i cu încetul în ţarcuri sau în gropi.

Mă străduiesc din toate puterile să nu mă alătur elefanţilor, să rămîn de unul singur. Panica ce a cuprins întreaga turmă s-a transmis şi nervilor mei de elefant şi de acolo creierului meu omenesc. Teama îmi întunecă mintea şi sînt gata să mă iau după turmă. Chem într-ajutor întreaga mea bărbăţie, toată voinţa de care sînt în stare. Nu se poate! Creierul meu de om trebuie să învingă spaima elefantului, să-şi supună acest munte de carne, sînge şi oase, care vrea să mă ducă spre pieire.

Ca un şofer, întorc volanul «autocamionului» şi cotesc drept spre apă. Plescăit, o cascadă de stropi şi apoi linişte... Apa mi-a răcorit sîngele fierbinte de elefant. Raţiunea a învins. Acum ea este stăpînă pe picioarele mele de pahiderm, care calcă docil.

M-am gîndit la o stratagemă, pe care elefanţii obişnuiţi nu o cunosc: să mă cufund în apă ca un hipopotam şi să caut să respir numai prin vîrful trompei. Fac o încercare, dar apa năvăleşte prin urechi şi ochi, — aproape mă înăbuş. Din cînd în cînd, scot capul afară şi ascult. Hăitaşii sînt tot mai aproape. Mă cufund iarăşi în apă şi iată-i trecînd pe lîngă mine, fără să mă vadă.

Nu mai vreau să îndur emoţiile şi spaima asta fără sfîrşit. Orice s-ar întîmpla, nu mă voi îndrepta spre vînători. O să cobor pe Congo şi o să caut una dintre agenţiile care se află în număr destul de mare între Stanley-Poor şi Boma. Mă voi opri la o agenţie din astea sau la o fermă şi voi căuta să le arăt oamenilor paşnici că nu sînt un elefant sălbatic, ci unul dresat. Şi atunci nu mă vor ucide."

„Indeplinirea acestui plan s-a dovedit a fi mai grea decît îmi închipuisem eu. Am găsit destul de repede albia fluviului și am pornit-o în jos, dus de curent. Ziua mergeam de-a lungul malului, iar noaptea înotam pe firul apei. Călătoream destul de bine, căci pe aici fluviul este navigabil, și fiarelor sălbatice le e teamă să se apropie prea mult de țărm. Tot timpul cît a durat călătoria mea spre vărsarea fluviului — aproape o lună de zile —, n-am auzit decit o singură dată răgetul îndepărtat al unui leu și am avut o ciocnire destul de neplăcută cu un hipopotam. Ciocnirea s-a produs în sensul propriu și figurat al cuvintului. Era noapte, și hipopotamul se cufundase în apă pînă la nări. Nu l-am observat și, înotînd, m-am izbit de animalul ăsta stîngaci, ca de un ghețar. Hipopotamul se cufundă și mai mult în apă și începu să mă lovească în pîntece cu botu-i teșit. M-am grăbit să mă îndepărtez, dar hipopotamul a scos capul afară și sforăind supărat s-a luat după mine. Pînă la urmă, am reușit însă să scap de el.

Am ajuns fără alte peripeții pînă la Lukungi, unde am zărit o agenție mare, care după pavilion părea belgiană. In zori am ieșit din pădure și m-am îndreptat spre clădiri, dînd pașnic din cap. Dar totul a fost zadarnic, căci doi dulăi uriași se năpustiră asupra mea, lătrînd cu furie. Din casă ieși un om îmbrăcat într-un costum alb, dar, văzîndu-mă, se întoarse repede înapoi. Cițiva negri se bulucira prin curte, grăbindu-se să se ascundă și ei în casă. Pe urmă... pe urmă, am auzit două împușcături și, fără s-o mai aștept și pe a treia, am făcut cale întoarsă spre pădure.

A mai trecut o vreme și într-o noapte mergeam printr-o pădure rară și mohorîtă — așa cum sînt multe în Africa centrală: vegetație înnegrită, sol mlăștinos și trunchiuri putrede de arbori. Plouase nu de mult, și noaptea era, pentru regiunea asta de ecuator, destul de răcoroasă. Vîntul sufla rece. Cu toate că noi, elefanții, avem pielea groasă, sîntem destul de simțitori la umezeală. Pe timp de ploaie și de vreme umedă nu stăm locului, ci căutăm să ne mișcăm mereu, ca să ne încălzim.

Mergeam de cîteva ore cu pas egal, cînd deodată am văzut în față pîlpîirea unui foc. Locurile erau pe aici destul de sălbatice — nici măcar sate de negri nu intîlneam în drum. Cine ar fi putut aprinde focul? Am grăbit pasul și în curînd am ajuns la capătul pădurii, unde începea savana. Iarba nu era prea înaltă. Se vede că nu de mult bîntuise pe aici un incendiu, și iarba nu avusese încă timpul să crească. Cam la o jumătate de kilometru de la marginea pădurii, zării un cort vechi și zdrențuit. Lîngă el ardea un foc, în jurul căruia

şedeau *doi oameni, după aparenţă europeni. Unul dintre ei amesteca* ceva într-o gamelă deasupra focului. Un al treilea, fără îndoială un indigen — un bărbat frumos, pe jumătate despuiat —, stătea şi el lîngă foc, nemişcat ca o statuie de bronz.

M-am apropiat încet de foc, fără a-mi lua ochii de la oameni. Cînd mi-am dat seama că m-au văzut, am îngenunchiat, cum fac elefanţii dresaţi cînd trebuie să li se încarce poveri în spinare. Unul dintre oameni, cu o cască de plută în cap, puse mîna pe puşcă — era neîndoielnic că vrea să tragă în mine. Dar, în aceeaşi clipă, indigenul strigă într-o engleză stricată:

— Nu trebuie! Elefant bun, elefant domestic! şi se repezi spre mine.

— Dă-te la o parte! Hai repede, că te găuresc pe loc! Hei, tu ăla de colo, cum te cheamă? strigă albul, punînd puşca la ochi.

— M... pepo, răspunse indigenul, dar nu se dădu la o parte, ci se apropie şi mai mult de mine, ca şi cum ar fi vrut să mă apere cu trupul său de gloanţele albului.

— Vezi, *bana*[1], elefant este îmblînzit! spuse el mîngîindu-mi trompa.

— Marş de aici, maimuţă! strigă omul cu arma. Vezi că trag! Una, două...

— *Stai, Bacala, spuse al doilea alb, un bărbat înalt şi uscăţiv.* Mpepo are dreptate. Avem destul fildeş şi n-o să ne fie prea uşor şi nici ieftin să-l transportăm, fie măcar şi pînă la Matada. După cum poţi vedea, elefantul este într-adevăr îmblînzit. N-are rost să întrebăm al cui este şi de ce umblă noaptea brambura. Dar ce ştiu *este că ne poate fi de mare folos. Cu toate că nu poate duce prea* departe o povară, ridică pînă la o tonă. Ei, hai să zicem o jumătate de tonă. Cu alte cuvinte, ne face treaba a 30—40 de hamali. Înţelegi? Şi, pe deasupra, n-o să ne coste nimic. Pe urmă, cînd n-o să mai avem nevoie de el, îl omorim şi mai adăugăm la colecţia noastră şi colţii lui. E clar?

Albul, căruia îi spuneau Bacala, ascultă tot timpul nerăbdător, încercînd chiar de cîteva ori să tragă. Dar cînd celălalt socoti cît îi vor costa hamalii pe care i-ar putea înlocui, se lăsă înduplecat şi lăsă arma în jos.

— Hei, tu, ăla de colo, cum te cheamă? se întoarse el spre indigen.

— M...pepo, răspunse acesta. Am văzut mai tîrziu că Bacala i se adresa de fiecare dată negrului spunîndu-i doar: «Hei tu, ăla de colo, cum te cheamă?», iar acesta răspundea invariabil: «M...pepo!», făcînd

[1] *Bana* — domnule.

o mică pauză după litera «M», ca şi cum i-ar fi fost greu să-şi rostească numele.

— Vino încoa' şi adu şi elefantul!

M-am lăsat cu bucurie dus de Mpepo, care mă trăgea spre foc.

— Ce nume să-i dăm? Ce-ai zice de Truant [1]. Cred că Truant este numele cel mai potrivit pentru el. Ce zici, Cockes?

M-am uitat la Cockes, care părea să fie vinăt din cap pînă în picioare. M-a impresionat în special nasul lui, care părea scos chiar acum dintr-o cutie cu vopsea liliachie. Trupu-i învineţit era acoperit cu o cămaşă albăstruie, deschisă la piept, iar mînecile îi erau suflecate deasupra coatelor. Vorbea răguşit, cu o voce peltică, rostogolind r-urile; glasu-i gros părea la fel de decolorat ca şi cămaşa.

— Bine, se învoi el. Fie şi Truant.

Lîngă foc prinseră să se mişte nişte cîrpe, dindărătul cărora se auzi un glas gros, dar foarte slab:

— Ce s-a întîmplat?

— Mai trăieşti? Credeam că ai şi murit, spuse calm Bacala întorcîndu-se spre mormanul de cîrpe.

Cîrpele se mişcară şi mai tare, şi din ele se ivi deodată o mînă groasă, care dădu deoparte zdrenţele. Un om voinic, bine legat, se ridică şi se aşeză apoi greoi, sprijinindu-se în miini şi legănîndu-se ameţit. Avea chipul palid de tot, iar barba roşcovană era zbîrlită. Se vedea că albul — avea faţa albă de tot — era bolnav. Mă privi cu nişte ochi spălăciţi, apoi zîmbi şi spuse:

— La cei trei vagabonzi s-a mai adăugat un al patrulea. Piele albă, suflet negru. Piele neagră, suflet alb. Unul singur cinstit, şi acela bakuba! Şi, zicînd acestea, bolnavul căzu în nesimţire.

— Delirează, spuse Bacala.

— Un delir cam jignitor, răspunse Cockes. Vorbeşte în pilde. Unul cinstit — şi acela bakuba. Înţelegi ce înseamnă asta? Doar numai Mpepo face parte din tribul bakuba, lucru pe care îl poţi vedea uşor după dinţii lui: după obiceiul tribului, incisivii de sus sînt smulşi. Prin urmare, el singur este cinstit, în timp ce noi nu sîntem decît nişte pungaşi.

— Şi Brown aşijderea. El are pielea mai albă decît noi, prin urmare şi sufletul mai negru, dacă e vorba pe aşa. Brown, şi tu eşti pungaş?

Brown nu răspunse nimic.

— Şi-a pierdut din nou cunoştinţa.

— Cu atît mai bine. Şi ar fi şi mai bine dacă nu şi-ar mai reveni

[1] *Truant* — trîntor, vagabond (lb. engl.).

de fel. De pe urma lui nu văd ce folosase mai putem trage acum. In schimb, din cauza lui sintem legaţi de miini şi de picioare.

— Dar cînd se va face bine, o să preţuiască cît noi doi la un loc.

— Nici asta nu-mi face prea mare bucurie. Nu înţelegi că Brown e de prisos ?...

Brown mormăi ceva în delirul său, ceea ce-i făcu pe cei doi să înceteze vorba.

— Hei, tu ăla de colo, cum te cheamă ?

— M...pepo !

— Leagă elefantul de un copac, să nu fugă.

— Nu, elefant nu fuge, răspunse Mpepo, mîngiindu-mi piciorul.

Dimineaţa, la lumina zilei, i-am cercetat cu mai multă atenţie pe noii mei stăpîni. Cel mai mult îmi plăcea Mpepo, care era întotdeauna vesel şi zîmbea, arătîndu-şi dinţii albi, întrucîtva urîţiţi de lipsa celor doi incisivi superiori. Se vedea că iubeşte elefanţii, căci avea multă grijă de mine. Imi spăla urechile, ochii, picioarele şi cutele din piele. Imi aducea fructe şi poame gustoase, pe care le căuta pentru mine.

Brown era tot bolnav, aşa că nu-mi puteam forma o imagine exactă despre el. Imi plăceau faţa lui şi felul deschis cum vorbea cu ceilalţi. In schimb, Bacala şi Cockes erau de-a dreptul nesuferiţi. Bacala, mai ales, produsese asupra mea o impresie ciudată, neplăcută. Purta un costum murdar şi rupt, care însă se vedea că fusese făcut din cel mai bun material şi că avea o croială excelentă. Costumul cred că aparţinuse cîndva unui turist foarte bogat. Nu-mi ieşea din cap că atît costumul cît şi pînza de cort şi le procurase în mod necinstit. Poate chiar că ucisese vreun explorator englez, pe care apoi îl jefuise. Arma minunată pe care o avea cred că şi ea era a englezului asasinat. La brîu purta un revolver mare şi un cuţit uriaş, cum nu mai văzusem încă. Bacala era sau portughez, sau spaniol, în orice caz un om fără patrie, fără familie şi fără vreo ocupaţie precisă.

Cockes cel vînăt era englez ; se vedea că nu se împăcase cu legile ţării sale. Toţi trei erau braconieri şi vînau elefanţi pentru colţii lor de fildeş, fără să ţină seamă de nici un fel de legi şi graniţe.

Mpepo era călăuza lor şi tot el îi învăţa cum să vîneze. Deşi foarte tînăr, se pricepea de minune la elefanţi, iar vînătoarea de elefanţi era o joacă pentru el. E adevărat că metodele sale de vînat erau grosolane şi barbare. Dar nu cunoştea altele. In fond, vîna aşa cum învăţase de la părinţi. Cît priveşte pe braconieri, acestora le era cu totul indiferent cum ucideau elefanţii. Ii înconjurau cu un

cerc de foc și îi omorau apoi, pe jumătate sufocați de fum și pîrliți de flăcări, sau îi prindeau în gropi în care înfigeau pari ascuțiți, îi împușcau, le tăiau tendoanele de la picioarele din spate sau îi amețeau de sus cu niște drugi spînzurați, și apoi îi ucideau. Dar, oricum i-ar fi vînat, Mpepo le era mereu de mare folos.

XIII. TRUANT SE ȚINE DE POZNE

Intr-o zi, cînd Brown dădea semne că se înzdrăvenește, dar era încă prea slab ca să ia parte la vînătoare, Cockes și Bacala se urcară pe spinarea mea și porniră la cîțiva zeci de kilometri să aducă colții unui elefant ucis cu o zi înainte. Nimeni nu-i auzea, eu fiind doar o vită de povară, așa încît vorbeau între ei fără fereală.

— Maimuței ăsteia de ciocolată — cum dracu i-o fi zicînd? — va trebui să-i dăm după înțelegere a cincea parte din vînat, spuse Bacala.

— Cam mult, răspunse Cockes.

— Iar restul îl vom împărți în trei: ție, mie și lui Brown. Dacă socotim că un kilogram de fildeș ne va aduce între 75 și 100 de mărci...

— Vezi să nu ne dea! In treaba asta, tu nu te pricepi de loc. Există așa-zisul fildeș moale sau mort și fildeșul tare sau viu. Ala de-i zice moale este de fapt foarte masiv, alb și fin. Din el se fac mingi de biliard, clape de pian și piepteni. Fildeșul ăsta se plătește scump, dar elefanții de pe aici nu-l au. Pentru fildeș moale trebuie să pleci tocmai în Africa orientală. Acolo însă îți moaie bine oasele mai înainte de a-ți îngădui să omori măcar un singur elefant. Fildeșul elefanților de aici este tare și transparent. Din el nu se pot face decît mînere pentru bastoane și umbrele sau piepteni ieftini.

— Păi, cum vine asta? întrebă Bacala posomorît. Inseamnă că am muncit de pomană?

— De ce de pomană? O să rămînem și noi cu ceva. Dacă vînăm în patru, iar vînatul îl împărțim numai pe din două, nu văd să fie o afacere prea proastă...

— Să mă facă elefanții piftie dacă nu m-am gîndit și eu la asta.

— Nu ajunge să te gîndești, ci trebuie să treci la faptă. Azi-mîine, Brown se pune bine pe picioare și atunci n-o să-i mai putem face nimic. Bivolul ăsta roșcovan are o putere de taur. Iar Mpepo este ager ca o maimuță. Trebuie să-i lichidăm pe amîndoi dintr-o dată. Cel mai bine ar fi noaptea. Pentru mai multă siguranță, să-i îmbătăm înainte. Ne-a mai rămas puțin alcool, cred c-o să fie destul.

— Cînd ?

— Uite c-am ajuns...

Intr-o groapă imensă zăcea pe o coastă un elefant. Nefericitul animal își spintecase burta cu trei zile înainte intr-un par ascuțit, dar mai era încă viu. Bacala îi trimise un glonț in cap, după care coborî împreună cu Cockes și se apucă să-i taie colții. Au lucrat aproape toată ziua. Soarele cobora la asfințit, cînd cei doi albi prinseră bine colții cu frînghii pe spinarea mea și o pornirăm spre tabără.

Cînd am ajuns aproape de cort, Cockes spuse ca și cum ar fi urmat o discuție abia întreruptă:

— N-are nici un rost să mai amînăm. La noapte!

Ii aștepta însă o dezamăgire, căci, spre marea lor uimire, nu-l găsiră pe Brown în cort. Mpepo le explică că «bana» se simțise atît de bine încît o pornise la vînătoare și că s-ar putea să nu se întoarcă decît în zori. Bacala înjură printre dinți — era nevoit să amîne pentru altă dată uciderea lui Brown.

Brown se întoarse abia spre dimineață, cînd Cockes și Bacala dormeau duși. Se apropie de Mpepo și-l bătu pe umăr. Indigenul, care stătea de strajă, zîmbi vesel, arătîndu-și dinții. Brown îl chemă prin gesturi să vină lîngă mine, poruncindu-i să se urce. Mpepo îmi făcu semn cu mîna și atunci îngenuncheai, iar ei se urcară pe spinarea mea. O pornirăm cu toții de-a lungul lizierei pădurii.

— Vreau să le fac o surpriză. Ei își închipuie că mai sînt bolnav, dar eu sînt sănătos tun. In noaptea asta am reușit să ucid un elefant, un elefant mare, cu niște colți minunați. Ai să mă ajuți să-i car. Să vezi ce o să se mai mire Bacala și Cockes.

La lumina soarelui, care tocmai răsărea, am zărit pe malul rîului, printre arbuștii de cafea, corpul uriaș al unui elefant zăcînd pe o coastă.

După ce colții fură tăiați, am pornit înapoi — în întîmpinarea morții noastre. Pe Brown și Mpepo îi aștepta o moarte imediată, în timp ce eu urma să le împărtășesc soarta puțin mai tîrziu. De altfel, eu puteam fugi oricînd de ei, dar nu voiam s-o fac, deoarece nu mă amenința o primejdie imediată și voiam să fac tot ce-mi stătea în putință ca să-i salvez de la moarte pe Brown și Mpepo. Cel mai rău îmi părea de Mpepo, tînărul acesta vesel, cu corp de Apollo. Dar cum să-i previn? Vai, nu puteam să le anunț primejdia ce-i amenința... Ce-ar fi însă dacă aș refuza să-i duc înapoi la tabără?

M-am întors brusc din drum și am luat-o spre fluviu. Mă gîndeam că de-a lungul fluviului Congo vom întîlni oameni și că Brown se va putea întoarce în țări mai civilizate. Dar el nu înțelese de ce făceam asta și începu să mă croiască pe grumaz cu o vergea de fier ascuțită. Vîrful vergelei îmi străpungea pielea, și așa foarte

sensibilă, lăsîndu-mi răni dureroase. Mi-am amintit cu cîtă greutate mi se vindecase rana pe care mi-o făcuse glontele englezului aceluia din barcă. L-am auzit pe Mpepo rugîndu-l pe Brown să nu mă mai lovească pe grumaz, dar acesta era furios de nesupunerea mea şi *mă lovea tot mai puternic, rănindu-mă tot mai adînc.*

Mpepo încercă să mă înduplece, spunîndu-mi pe limba lui cele mai mîngîietoare cuvinte. Nu înţelegeam cuvintele, dar intonaţiile glasului le înţeleg tot atît de bine şi oamenii şi animalele. Mpepo se aplecă şi mă sărută pe gît. Sărmanul Mpepo! Dacă ar fi ştiut că mă ruga să-l duc la moarte!...

— Trebuie împuşcat şi bas'ta! spuse Brown. Dacă Truant nu vrea să ne ducă, nu mai e bun decît pentru colţii de fildeş. Elefant blestemat! Adevărat «vagabond». Şi-a părăsit stăpînii şi acum vrea s-o şteargă şi de la noi. Dar n-o să-i meargă. Îi trag chiar acum un glonte între ochi şi ureche.

Auzind aceste cuvinte, m-am cutremurat. Brown era vînător de elefanţi şi nu va greşi ţinta, mai ales că era pe spinarea mea... Ce să fac? Să pier eu însumi sau să-i las pradă unei morţi sigure? L-am auzit pe Mpepo rugîndu-se de Brown să mă cruţe. Dar englezul era neinduplecat şi il văzui că pune puşca la ochi.

In această ultimă clipă, m-am întors brusc în direcţia taberei. Brown izbucni în rîs.

— S-ar zice că elefantul ăsta înţelege vorba omenească şi ştie că am vrut să-l împuşc, spuse el.

Am mers liniştit cîţiva paşi, apoi deodată l-am apucat cu trompa pe Brown, l-am tras jos de pe spinare, punîndu-l pe pămînt, şi am fugit repede spre pădure cu Mpepo. Brown striga şi înjura cît il ţinea gura. Nu se lovise, totuşi era după boală şi nu avu putere să se ridice imediat de jos. Am profitat de acest lucru şi am ajuns în fugă la pădure. «Dacă nu-i pot scăpa pe amîndoi — gîndii eu —, să-l salvez măcar pe Mpepo». Dar nici negrul nu voia să se despartă de tabără, căci nu degeaba vinase el atîtea luni elefanţi, riscîndu-şi mereu viaţa. Acum venise vremea să-şi capete răsplata. Ar fi trebuit să-l ţin pe Mpepo cu trompa, dar nu m-am gîndit că o să îndrăznească să sară de pe înălţimea spinării mele. Tînărul era însă agil ca o maimuţă şi făcu ceva la care nu mă aşteptam: cînd am ajuns în pădure, se apucă de crengile unui copac şi se prinse de un arbore. Nu-l puteam ajunge, dar nu m-am mişcat de lîngă arbore pînă cînd am simţit mirosul lui Brown, care se apropia pe furiş, pe la spate. N-am mai aşteptat ca acesta să tragă în mine şi am fugit în desişul pădurii.

Cei doi plecară, dar eu nu voiam să-i las în voia soartei şi după ce am aşteptat puţin am pornit-o şi eu la drum. Am făcut un ocol şi

totuşi am ajuns în tabără înaintea lor. Cockes şi Bacala rămaseră foarte miraţi văzîndu-mă fără însoţitor şi cu colţii de fildeş în spinare.

— Să ne fi ajutat oare elefanţii sau nişte fiare sălbatice să ne descotorosim de Brown şi de Mpepo? spuse Cockes dezlegînd frînghia.

Bucuria lor era însă timpurie, căci în curînd îşi făcură apariţia Mpepo şi Brown, acesta din urmă înjurînd de mama focului. Văzîndu-mă, Brown se dezlănţui cu un nou torent de blesteme şi înjurături. Le povesti tovarăşilor săi necazurile pe care i le făcusem, căutînd să-i convingă să mă împuşte pe loc. Cockes însă îşi avea planul lui şi se împotrivi, apucîndu-se din nou de misterioasele sale socoteli. Cockes şi Bacala se arătară bucuroşi de însănătoşirea lui Brown şi-şi exprimară bucuria că se întorsese cu nişte colţi de fildeş atît de frumoşi."

XIV. PATRU CADAVRE ŞI O GRAMADA DE FILDEŞ

„Oamenii se culcară devreme. Cum în noaptea aceea nu era de gardă, Mpepo adormi ca un prunc nou născut. La rîndul său, Brown, fiind foarte obosit, adormi şi el buştean. Cockes stătea de veghe, iar Bacala se răsucea in aşternut, neputînd să adoarmă. Ridică de cîteva ori capul, privind întrebător la Cockes, dar acesta clătina din cap: «E prea devreme».

Luna apăru tîrziu deasupra pădurii, trimiţînd asupra poienii razele sale palide. Undeva, din pădure, se auzi scîncetul ca de copil al unui pui de animal căzut, probabil, în ghearele unei fiare. Ţipătul nu-l trezi din somn pe Brown, semn că dormea adînc. Cockes îi făcu un semn lui Bacala, şi acesta, care-i urmărise fiecare gest, se ridică imediat şi duse mîna la spate ca să scoată revolverul din buzunar. Mi-am zis că este momentul să fac ceva ca să-i scap. Am folosit un mijloc, întrebuinţat de obicei de elefanţii indieni cînd vor să-şi sperie duşmanul. Am apăsat cu forţă orificiul trompei de pămînt şi am început să suflu cu putere. S-a auzit imediat un zgomot ciudat şi în acelaşi timp înfricoşător: trosnet, gîlgiit, sforăit, ceva care putea trezi şi morţii din groapă. Or, Brown nu era încă mort.

— Care dracu cîntă la trombon? spuse el ridicînd capul şi zgîindu-şi ochii somnoroşi. Bacala se lăsă pe vine.

— Ce faci, dansezi? îl întrebă Brown.

— Eu... adică elefantul ăsta blestemat m-a trezit din somn. Cară-te de aici!

Am rămas însă locului şi după cîtva timp, cînd Brown s-a cufundat din nou în somn, am repetat figura. Cockes se apropiase tocmai

de el cu revolverul în mînă, cînd am suflat din toate puterile. Brown se repezi la mine şi mă lovi tare cu latul palmei peste vîrful trompei. De durere, mi-am răsucit în grabă trompa şi m-am îndepărtat.

— Am să te omor, vită blestemată! strigă el. Asta nu e elefant, e un adevărat diavol. Mpepo! Ia goneşte elefantul ăsta de aici. Să se ducă în baltă... De ce ţii revolverul în mînă? întrebă deodată Brown, privindu-l bănuitor pe Cockes.

— Am vrut să-l împuşc pe Truant, să se ducă dracului mai încolo.

Brown se trînti la pămînt şi adormi. M-am dat cîţiva paşi mai departe, urmărindu-i însă cu ochii pe cei doi.

— Elefant blestemat! îl auzii pe Cockes, şuierînd printre dinţi şi ameninţîndu-mă cu pumnul.

— A adulmecat o fiară sălbatică, răspunse Mpepo. Tînărul negru voia să-mi ia apărarea şi nici nu bănuia sărmanul cît de aproape era de adevăr. Da, simţisem apropierea fiarelor sălbatice, a necruţătoarelor fiare bipede.

Abia în zori îi făcu Cockes semn cu capul lui Bacala. Amîndoi săriră deodată. Cockes la Brown şi Bacala la Mpepo şi traseră în acelaşi timp. Mpepo scoase un ţipăt jalnic şi ascuţit, ca puiul de animal ce strigase în noapte, se răsuci şi căzu la pămînt, zgîrcindu-şi braţele şi picioarele. Brown nu scoase nici un geamăt. Totul se petrecuse atît de repede, încît n-am mai avut timpul să-i previn pe aceşti nenorociţi...

Dar Brown nu murise. Se ridică brusc, se sprijini în cot şi trase în Cockes, care se aplecase deasupra lui. Acesta căzu ca secerat. Pitindu-se îndărătul cadavrului lui Cockes, Brown începu să tragă în Bacala.

— A-aaa, roşcovan păcătos! strigă Bacala, după care mai ochi o dată şi o luă la fugă. După cîţiva paşi, însă, se răsuci în loc, cum fac oamenii cînd glontele îi nimereşte în cap, şi căzu la pămînt. Brown suspină din greu şi se răsturnă pe spate. Poiana era plină de sîngele oamenilor. Se făcuse linişte. Doar Brown mai horcăia. M-am apropiat şi l-am privit. Ochii îi erau tulburi, dar, cu un ultim efort, reuşi să mai tragă un glonte, care-mi zgîrie uşor pielea pe genunchi, la piciorul drept din faţă."

XV. O MANEVRA CE-MI IZBUTEŞTE

„Eram la Matada, cînd îmi surise şi mie în sfîrşit norocul. Se înserase, soarele asfinţise în spatele munţilor care despart bazinul fluviului Congo de ocean. Mergeam prin pădure, nu departe de fluviu, cuprins de gînduri triste. Regretam aproape că nu fusesem prins

în ţarc, o dată cu restul turmei. Poate că acum n-aş mai fi fost un proscris sau mi s-ar fi terminat suferinţele pămînteşti, sau aş fi devenit un elefant muncitor şi cinstit.

În dreapta, printre arborii de pe ţărm, scînteia apa, reflectînd în mii de culori razele soarelui ce apunea. În stînga se ridicau arbori uriaşi de cauciuc a căror scoarţă crestată dovedea că prin apropiere locuiau oameni.

Am mai mers cîteva sute de metri şi am văzut nişte terenuri cultivate, unde creşteau manioca, mei, banani, ananas, trestie de zahăr şi tutun. Călcînd cu grijă, am trecut hatul dintre ogorul de trestie de zahăr şi cel de tutun şi am ajuns într-o poiană mai măricică, în mijlocul căreia se înălţa o casă. În jurul acesteia nu se vedea nimeni, dar în poiană, nu departe de mine, alergau nişte copii: un băieţaş şi o fetiţă de vreo 7—9 ani se jucau cu cercul.

Am păşit în poiană fără să fiu observat şi, deodată, ridicîndu-mă pe labele dindărăt, am început să ţip cît mai caraghios şi să joc. Zărindu-mă, copiii rămaseră muţi de uimire, iar eu, bucuros că nu izbucniseră în plîns şi nu fugiseră din prima clipă, făceam cele mai năstruşnice giumbuşlucuri, pe care chiar un elefant de circ nu s-ar fi gîndit să le facă nici măcar în vis! Băieţaşul îşi arătă primul încîntarea şi începu să rîdă în hohote, iar fetiţa să bată din palme. Eu dansam, mă dădeam tumba, mă ridicam cînd pe labele din faţă, cînd pe cele dindărăt, făceam plecăciuni.

Copiii prinseră curaj şi se apropiară de mine. Pînă la urmă, le-am întins cu grijă trompa, oferindu-i băiatului să se aşeze şi să se dea în leagăn. După puţină şovăială, băieţaşul se hotărî şi, aşezîndu-se pe capătul trompei, începu să se legene. Pe urmă am legănat şi fetiţa. Mărturisesc că eram atît de bucuros de tovărăşia acestor micuţi pui de om, care rîdeau fără grijă, încît eu însumi m-am lăsat prins de joacă şi nici n-am observat cînd s-a apropiat de noi un bărbat înalt şi uscăţiv. Faţa-i era gălbejită şi ochii duşi în fundul capului — mărturia crizei de friguri tropicale prin care tocmai trecuse. Ne privi mut de uimire. Deodată îl zăriră şi copiii.

— Tată! strigă băieţaşul în limba engleză. Uite ce Hoiti-Toiti a venit la noi!

— Hoiti-Toiti?! repetă tatăl cu un glas gros. Ţinea mîinile atîrnate în jos şi se vedea că nu ştie ce să facă. Atunci m-am înclinat foarte politicos şi chiar... am îngenuncheat. Englezul zîmbi şi mă mîngiie pe trompă.

«Victorie! Victorie!» — jubilam eu..."

Aici se termină povestirea elefantului. La drept vorbind, am putea termina aici şi istoria lui, pentru că ceea ce s-a petrecut mai departe cu Hoiti-Toiti nu mai prezintă un interes deosebit. Elefantul, Wagner şi Denisov au făcut o excursie foarte plăcută în Elveţia. Elefantul era centrul de atracţie al turiştilor şi se plimba prin împrejurimile oraşului Vevey, pe unde îi plăcuse altădată lui Ring să se plimbe. Uneori se scălda în lacul Geneva. Din păcate, anul acela vremea s-a răcit foarte de timpuriu, aşa încît turiştii noştri au fost nevoiţi să se întoarcă la Berlin într-un vagon de marfă special. Hoiti-Toiti a rămas la Circul Busch, cîştigîndu-şi cinstit porţia zilnică de 365 kg de hrană şi uimindu-i nu numai pe berlinezi, dar şi pe mulţi străini veniţi special la Berlin să-l vadă pe „genialul" elefant. Savanţii mai continuă şi astăzi să discute despre originea excepţionalei inteligenţe a acestui elefant. Unii spun că sînt la mijloc doar nişte „trucuri", alţii vorbesc de „reflexe condiţionate" sau de „hipnoză în masă".

Pe elefant îl îngrijeşte tot Jung, care acum este deosebit de politicos şi de prevenitor. În adîncul sufletului său, el se teme însă de Hoiti-Toiti şi bănuieşte că aici ar fi amestecat diavolul. Spuneţi şi dumneavoastră dacă nu are dreptate: elefantul îşi citeşte în fiecare zi ziarul, iar o dată i-a sustras din buzunar un pachet cu două rînduri de cărţi de joc pentru pasienţe. Şi ce credeţi? Cînd Jung a intrat pe neaşteptate la elefant l-a găsit făcîndu-şi pasienţa pe fundul unui butoi mare. Jung n-a spus nimănui nimic despre această întîmplare : i-e teamă să nu-l socotească lumea mincinos.

*

Povestirea a fost scrisă după materiale culese de Akim Ivanovici Denisov. După ce a citit manuscrisul, I. S. Wagner a făcut următoarea însemnare:

„Toate acestea s-au întîmplat aievea. Rog însă să nu se traducă materialul în limba germană. Taina lui Ring trebuie păstrată, cel puţin faţă de cei apropiaţi lui".

(Traducere din limba rusă de ANTON HERESCU)

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviligheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

RETINEȚI

În curînd

VOR APĂREA ÎN EDITURA SCÎNTEII

ALMANAHUL

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

1959

ȘI

ALMANAHUL

femeia

1959

CU UN BOGAT MATERIAL LITERAR ȘI ILUSTRATIV

ELE VOR FI PUSE ÎN VÎNZARE PRIN DEBITELE O.C.L. DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU